

Sykmelderveileder

Nasjonal veileder

Først publisert: 11. april 2016

Sist faglig oppdatert: 09. juni 2021

Aspergers syndrom (P99 Psykisk lidelse IKA)

- **Tilrettelegging av arbeidsoppgaver** er vanligvis en grunnleggende forutsetning for at en person med Aspergers syndrom skal kunne være i arbeid. I situasjoner der personen utvikler symptomer på økt stress kan det være nødvendig med ytterligere tilrettelegging eller endrede arbeidsoppgaver.
- **Avventende sykmelding** er aktuelt dersom det oppstår ekstra belastninger
- **Gradert sykmelding** er å foretrekke dersom personen av ulike grunner har redusert arbeidsevne i en periode
- **Full sykmelding** kan være aktuelt i situasjoner der arbeidskravene overskrider personens mestringsevne og brukes i en avgrenset periode dersom personen eksempelvis lider av sterkt redusert konsentrasjonsevne, emosjonell ustabilitet, søvnvansker eller andre mentale forstyrrelser relatert til Aspergers syndrom. Slik sykmelding kan være nødvendig for at pasienten kan hente seg inn.
- **Ved behov for sykmelding ut over 2 uker** vurder tilstand og situasjon. Vurder andre diagnoser som P74 angstlidelse eller P76 depressiv lidelse.
- Ved behov for **mange sykmeldinger** over tid kan det indikere at arbeidet/miljøet må endres eller at vedkommende bør få vurdert arbeidsevne med tanke på gradert uførhet.
- **Risikovurdering** bør gjøres ved endret konsentrasjonsevne eller redusert dømmekraft. Husk helsekrav ved en del yrker som sjåfør og flyger. For noen yrker er det meldeplikt.
- Samarbeid med arbeidsgiver, andre behandlere, bedriftshelsetjeneste og NAV
- Vurder alle sykmeldinger individuelt

Begrunnelse

Sammendrag

Anbefalingen er basert på konsensus i arbeidsgruppen

Medisinske forhold

- Anbefalingen beskriver kun Aspergers syndrom
- Anbefalingen beskriver ikke: Autisme atypisk. Depersonalisasjonssyndrom. Derealisasjonssyndrom. Disintegrativ psykose. Nevrose INA/nevrotisk lidelse INA. Psykasteni. Utviklingsforstyrrelse.
- Personer med Aspergers syndrom har mangler når det gjelder mentalisering, utførende funksjoner, sentral koherens og automatisering. De kan bruke lang tid på problemløsning (Sentral koherens: Evnen til å se forbi detaljer og forestille seg en helhet der detaljene inngår).
- Aspergers syndrom er en medfødt utviklingsforstyrrelse som gir vansker i sosialt samspill og kommunikasjon.
- Kognitive evner kan være fra svært gode til betydelig svekket. En person med Aspergers syndrom ha kan svært gode evner innenfor ett eller flere fagområder.
- Med god tilrettelegging kan han /hun fungere i ordinært arbeid. (eks: EKSPERTENE, Se mulighetene).

Råd om belastning/avlastning

- Det kan være behov for å regulere grad og intensitet av kontakt med andre mennesker
- Ta hensyn til sanseforstyrrelser som f eks avvikende lydoppfatning og taktile forstyrrelser
- Det kan forekomme sårbarhet for tilleggsbelastninger og svekket stressmestring
- Vær oppmerksom på belastninger akkumulert over tid
- Ellers gjelder generelle anbefalinger om fysisk aktivitet, regelmessige måltider og nok søvn for å tåle belastning bedre.

Arbeid/sykmelding

- **Tilrettelegging av arbeidsoppgaver** er vanligvis en grunnleggende forutsetning for at en person med Aspergers syndrom skal kunne være i arbeid. I situasjoner der personen utvikler symptomer på økt stress kan det være nødvendig med ytterligere tilrettelegging eller endrede arbeidsoppgaver.
- **Avventende sykmelding** er aktuelt dersom det oppstår ekstra belastninger
- **Gradert sykmelding** er å foretrekke dersom personen av ulike grunner har redusert arbeidsevne i en periode
- **Full sykmelding** kan være aktuelt i situasjoner der arbeidskravene overskrider personens mestringsevne og brukes i en avgrenset periode dersom personen eksempelvis lider av sterkt redusert konsentrasjonsevne, emosjonell ustabilitet, søvnvansker eller andre mentale forstyrrelser relatert til Aspergers syndrom Slik sykmelding kan være nødvendig for at pasienten kan hente seg inn.
- **Ved behov for sykmelding ut over 2 uker** vurder tilstand og situasjon. Vurder andre diagnoser som P74 angstlidelse eller P76 depressiv lidelse.
- Ved behov for **mange sykmeldinger** over tid kan det indikere at arbeidet / miljøet må endres eller at vedkommende bør få vurdert arbeidsevne med tanke på gradert uførhet.
- **Risikovurdering** bør gjøres ved endret konsentrasjonsevne eller redusert dømmekraft. Husk helsekrav ved en del yrker som sjåfør og flyger. For noen yrker er det meldeplikt.
- Samarbeid med arbeidsgiver, andre behandlere, bedriftshelsetjeneste og NAV

Versjon

Dato: 23.08.2016 Versjon 1.0

Referanser

- C. Gillberg: Barn, ungdom og voksne med Asperger syndrom.

Forskningsgrunnlag

Populasjon

Aspergers syndrom

Utfall

Evidensprofil